

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

تاریخ: ۱۳۸۳/۰۱/۰۳
شماره: ۹۲۲۲۹۲/۴/۱۵۸
پرستش:

باسمه تعالی

شیوه‌نامه حمایت از دانشجویان مستعد تمام‌وقت دوره دکتری تخصصی (طرح پژوهش‌یار)

مقدمه

در راستای اجرایی‌سازی اقدام‌های ملی ۱-۱-۲، ۲-۱-۲، ۳-۱-۲، ۴-۱-۲ و ۵-۱-۲ سند راهبردی کشور در امور نخبگان، مطابق با قوانین مصوب بنیاد ملی نخبگان و به استناد بند «الف» ماده ۹۴، بند «ب» ماده ۹۶ و بند «الف» ماده ۹۷ قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران و همچنین به منظور حمایت از تحصیل و فعالیت‌های علمی، پژوهشی و تحقیقاتی دانشجویان مستعد تمام‌وقت مقطع دکتری تخصصی، این شیوه‌نامه تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱: تعاریف

- در این شیوه‌نامه، عنوان‌های اختصاری زیر، جایگزین عبارت‌های کامل آن‌ها می‌شود:
- الف. «معاونت علمی»: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری؛
- ب. «بنیاد ملی نخبگان»؛
- ج. «وزارت علوم»: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- د. «مؤسسه علمی»: هر یک از دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی، پژوهشی و فناوری کشور که مطابق ضوابط وزارت علوم، مشغول فعالیت هستند؛
- ه. «طرح»: طرح حمایت از دانشجویان مستعد تمام‌وقت مقطع دکتری تخصصی؛
- و. «کمسیون راهبری»: کمیسیون راهبری اجرایی‌سازی توافق‌نامه حمایت از دانشجویان مستعد تمام‌وقت مقطع دکتری تخصصی (موضوع ماده ۷)؛
- ز. «سنوات مجاز»: سال‌های اول تا چهارم تحصیل در دوره دکتری تخصصی ناپوسته؛
- ح. «جوگزیده»: هر یک از دانشجویان حائزان شرایط (موضوع ماده ۳ این شیوه‌نامه) که برای بهره‌مندی از تسهیلات طرح پذیرفته می‌شوند.

ماده ۲: اهداف

حمایت از دانشجویان مستعد دوره دکتری تخصصی به منظور تیل به اهداف زیر صورت می‌پذیرد:

شماره ۷

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

تاریخ: ۱۳۹۳/۰۸/۳۰
شماره: ۹۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
پست:

- الف. زمینه‌سازی برای افزایش سهم کشور در برودادهای علمی و پژوهشی در سطح ملی و بین‌المللی و نیز تعامل فعال و اثربخش با فضای علمی بین‌المللی، به‌منظور دستیابی به مرجعیت علمی در جهان؛
ب. تلاش برای دستیابی کشور به جایگاه شایسته در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و تحقیقاتی؛
ج. برنامه‌ریزی برای دستیابی به توسعه پایدار کشور در بلندمدت با توانمندسازی دانشجویان مستعد مقطع دکتری و زمینه‌سازی برای توسعه اثرگذاری آنان در کشور؛
د. ترغیب دانشجویان مقطع دکتری تخصصی برای اتمام دوره تحصیلی در زمان مجاز.

ماده ۳: حائزان شرایط

هر یک از دانشجویان مقطع «دکتری تخصصی» که در سنوات مجاز تحصیلی به‌صورت تمام‌وقت مشغول به تحصیل در یکی از مؤسسه‌های علمی باشند، صرفاً با احراز تمامی شرایط الزامی در بندهای ذیل، امکان ثبت درخواست برای بهره‌مندی از تسهیلات طرح را دارند و درخواست مقاضایی که حائز تمامی شرایط مزبور نباشند، قابل بررسی نخواهد بود.
الف. قبولی در آزمون جامع تا پایان نیم‌سال سوم تحصیلی و تصویب پیشنهاد (پروپوزال) رساله دکتری تا پایان نیم‌سال چهارم تحصیلی؛

ب. با احساب نیمی‌سال تحصیلی در هنگام ثبت درخواست، دوسال از سنوات مجاز تحصیلی مقاضای باقی مانده باشد؛

ج. دارا بودن حداقل میانگین نمرات تحصیلی ۱۸ در مقطع دکتری تخصصی؛

د. عدم اشتغال به کار خارج از دانشگاه؛

هـ. احراز شرایط مطرح توسعه فعالیت‌های علمی و فرهنگی دانشجویان مستعد تحصیلی کشور (طرح شهید وزوایی)؛
مقررات ذی‌ربط در بنیاد ملی، دست‌کم به مدت پنج سال.

تبصره ۱: سقف تعداد برگزیدگان طرح در هر سال از سوی رئیس بنیاد ملی تعیین می‌شود.

تبصره ۲: اولویت انتخاب برگزیدگان از میان حائزان شرایط بر اساس سقف تعداد برگزیدگان، دارا بودن بالاترین میانگین امتیاز حاصل از مطرح توسعه فعالیت‌های علمی و فرهنگی دانشجویان مستعد تحصیلی کشور (طرح شهید وزوایی)، بنیاد ملی در پنج سال اخیر برگزیدگی است.

تبصره ۳: دبیرخانه اجرایی طرح در بنیاد ملی تشکیل می‌شود و وظیفه پیگیری امور اجرایی طرح مشتمل بر برگزاری جلسات کمیسیون راهبری، دریافت، بررسی و راستی‌آزمایی سوابق مقاضیان، انتخاب فهرست نهایی برگزیدگان و سایر امور مرتبط را با هماهنگی مؤسسه علمی و صندوق مورد تأیید معاونت علمی بر عهده دارد.

ماده ۴: تسهیلات اعطایی

الف. برگزیدگان طرح از آغاز نیم‌سال پنجم، امکان دریافت وام قرض‌الحسنه (بدون سود) تا حداکثر پایان نیم‌سال هشتم تحصیلی را خواهند داشت که در ابتدای بازه‌های زمانی سه‌ماهه به حساب آنان واریز می‌شود.

ب. سایر تسهیلات بنیاد ملی مطابق جدول پیوست به برگزیدگان اعطا خواهد شد.

تبصه ۱: سقف ریالی وام قرض الحسنه (بدون سود) اعطایی برابر مابین ۱۵۰ میلیون ریال در سال اول می‌باشد. سقف ریالی تسهیلات در سال‌های آتی، در ابتدای هر سال از سوی کمیسیون راهبری تعیین می‌شود.

تبصه ۲: برگزیدگان طرح، امکان بهره‌مندی از تسهیلات طرح‌های توسعه فعالیت‌های علمی و فرهنگی دانشجویان مستعد تحصیلی کشور (طرح شهید زوایی) و حمایت از جذب استعدادهای برتر در رشته‌های اولویت‌دار کشوره بنیاد ملی را به صورت همزمان خواهند داشت.

تبصه ۳: برگزیدگان طرح، امکان بهره‌مندی از تسهیلات این طرح را در حین استفاده از مرخصی تحصیلی ندارند. پس از اتمام مرخصی تحصیلی، امکان ثبت درخواست جهت بهره‌مندی از تسهیلات برای برگزیدگان وجود دارد.

تبصه ۴: در شرایط زیر، با اعلام مؤسسه علمی و تأیید دبیرخانه اجرایی طرح، در هر زمان پرداخت تسهیلات به برگزیده متوقف خواهد شد:

الف. دفاع موفق از رساله دکتری؛

ب. اتمام سنوات مجاز تحصیلی (هشت نیم‌سال تحصیلی)؛

ج. عملکرد نامطلوب در دوره تحصیلی مقطع دکتری؛

د. عدم رعایت تعهدات مندرج در قرارداد اعطای وام توسط برگزیده؛

ه. احراز اشتغال تمام‌وقت یا پاره‌وقت (به استثنای فعالیت در طرح‌ها/ قراردادهای پژوهشی دانشگاه)؛

و. سایر موارد به تشخیص مؤسسه علمی و تأیید کمیسیون راهبری.

ماده ۵: بازپرداخت تسهیلات

الف. در صورتی که برگزیده حداکثر تا پایان نیم‌سال دهم تحصیلی از رساله دکتری خود با موفقیت دفاع نماید و تا پایان نیم‌سال هشتم تحصیلی دست‌کم دو مقاله پژوهشی مستخرج از رساله دکتری در نشریات معتبر بین‌المللی در چارک اول SJR (برای رشته‌های علوم انسانی، هنر و معماری در نشریات معتبر ملی در چارک اول ISC نیز قابل قبول است) منتشر نماید، تسهیلات اعطایی بند الف ماده ۴ بدون بازپرداخت (بلاعوض) لحاظ خواهد شد.

ب. در صورتی که برگزیده علیرغم موفق از رساله دکتری خود تا پایان نیم‌سال دهم تحصیلی، حائز سایر شرایط ذکر شده در بند الف این ماده نباشد، بازپرداخت تسهیلات بند الف ماده ۴ پس از دفاع موفق از رساله دکتری، پس از یک دوره تنفس (مهلت تا سررسید اولین قسط) با اقساط ماهیانه طی هجده ماه انجام می‌شود. دوره تنفس برای برگزیدگانی که در نیم‌سال دهم از رساله دکتری خود به طور موفق دفاع نمایند دوازده ماه و در صورتی که زمان دفاع موفق از رساله دکتری زودتر از پایان نیم‌سال دهم تحصیلی باشد، به همان میزان به دوره تنفس اضافه خواهد شد.

تبصه ۱: مهلت برگزیده برای انتشار مقاله دوم (مطابق با شرایط مذکور)، تا شش ماه پس از پایان نیم‌سال هشتم تحصیلی نیز قابل تمدید است.

تبصره ۲: در صورتی که دستاوردهای حاصل از رساله دکتری برگزیده در راستای حل یک مسئله اولویت‌دار کشور یا خلق یک اثر بدیع هنری باشد، با تأیید کمیسیون راهبری می‌تواند جایگزین انتشار مقاله دوم (مطابق با شرایط مذکور) شود.

تبصره ۳: در صورت عدم دفاع موفق از رساله دکتری تا انتهای نیم‌سال دهم تحصیل از سوی برگزیده، بازپرداخت وام از ابتدای نیم‌سال یازدهم تحصیل با اقساط ماهیانه طی هجده ماه ضروری است.

تبصره ۴: در صورت انصراف (یا اخراج)، بازپرداخت وام پس از زمان انصراف (یا اخراج)، با اقساط ماهیانه طی هجده‌ماه با بهره بانکی اعلامی بانک مرکزی در سال انصراف (یا اخراج) ضروری است.

تبصره ۵: دریافت دانشنامه منوط به تسویه حساب تسهیلات دریانی می‌باشد.

ماده ۶: نحوه تأمین منابع

منابع مالی اجرای طرح، از سوی معاونت علمی تأمین و اعتبارات بند «الف» ماده ۴ به حساب یکی از صندوق‌های مورد تأیید معاونت علمی و اعتبارات بند «ب» ماده ۴ به حساب بنیاد ملی واریز می‌شود. تسهیلات بند «الف» ماده ۴ طرح از طریق صندوق مورد تأیید و تسهیلات بند «ب» ماده ۴ از سوی بنیاد ملی به برگزیدگان اعطا می‌شود.
تبصره: اعطای تسهیلات به برگزیدگان، منوط به تأمین منابع مالی توسط معاونت علمی می‌باشد.

ماده ۷: کمیسیون راهبری

کمیسیون راهبری اجرایی‌سازی توافق‌نامه حمایت از دانشجویان مستعد تمام‌وقت مقطع دکتری تخصصی، با ترکیب و وظایف زیر تشکیل می‌شود:

۱-۷ اعضای کمیسیون

الف. معاون پژوهشی و وزارت علوم (رئیس کمیسیون)؛

ب. معاون مستعدان و آینده‌سازان بنیاد ملی؛

ج. معاون آموزشی وزارت علوم؛

د. یکی از معاونان معاونت علمی با معرفی معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور؛

هـ. رئیس بنیاد ملی علم ایران.

تبصره: در صورت نیاز، رئیس کمیسیون می‌تواند از متخصصان موضوعی برای حضور در کمیسیون و کمک به تصمیم‌گیری (بدون حق رأی) دعوت کند.

۲-۷ وظایف کمیسیون

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

تاریخ: ۳۰/۱/۱۳۹۷
شماره: ۹۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
پرست:

الف. تبیین سیاست‌های اجرای طرح در راستای افزایش مشارکت مؤسسه‌های علمی در رفع چالش‌های ملی، انجام پژوهش‌های انرژیکش در راستای حل مشکلات اولویت دار کشور، تقسیم کار ملی از طریق مأموریت‌گرایی مؤسسه‌های علمی و حرکت در مسیر مرجعیت علمی کشور؛

ب. تعیین سقف ریالی وام قرض‌الحسنه (بدون سود) و مبلغ پایه مربوط به تسهیلات جدولی بیست در هر سال بر اساس منابع بودجه‌ای طرح؛

ج. تدوین دستورعمل‌های اجرایی بر اساس مقررات مرتبط به منظور اعطای تسهیلات و پشتیبانی از فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فناوریانه، نوآورانه و فرهنگی در صورت نیاز؛

د. نظارت بر روند اجرای طرح؛
هـ. تشخیص موارد خاص در اجرای طرح و تصمیم‌گیری درباره آن‌ها.

ماده ۸: فرایند اجرا

برای اجرای مفاد این شیوه نامه، گام‌های زیر طی می‌شود:

۸-۱. رئیس بنیاد ملی، سقف تعداد برگزیدگان در هر سال را تعیین می‌کند.

۸-۲. بنیاد ملی، با انتشار فراخوان، سازوکارهای ثبت درخواست حائزان شرایط را به مؤسسه‌های علمی سراسر کشور اطلاع‌رسانی می‌کنند.

۸-۳. پس از اطلاع‌رسانی فراخوان به جامعه مخاطب از سوی مؤسسه‌های علمی، هر یک از دانشجویان حائز شرایط (مطابق ماده ۳ شیوه نامه)، با بازگذاری سوابق و مستندات مرتبط، درخواست خود برای بهره‌مندی از تسهیلات این طرح را در سامانه مربوطه ذیل بنیاد ملی ثبت می‌کنند.

۸-۴. بنیاد ملی، پس از بررسی و راستی‌آزمایی سوابق متقاضیان، مطابق مفاد ماده ۳ و رعایت تبصره ۲ ماده ۴ شیوه‌نامه، فهرست نهایی برگزیدگان را مشخص می‌کند.

۸-۵. بنیاد ملی، حداکثر تا نیمه شهریورماه و نیمه اسفندماه هر سال، فهرست نهایی برگزیدگان را برای پرداخت تسهیلات بند «الف» ماده ۴ به صندوق مورد تأیید معاونت علمی، و برای هماهنگی و همکاری به مؤسسه محل تحصیل برگزیده اعلام می‌کند.

۸-۶. صندوق پس از انعقاد قرارداد با برگزیده، تسهیلات بند «الف» ماده ۴ را در ابتدای بازه‌های سه ماهه به حساب برگزیدگان واریز و گزارش به دبیرخانه اجرایی طرح ارسال می‌کند.

۸-۷. دبیرخانه اجرایی طرح پس از دریافت گزارش، و در بازه‌های زمانی شش‌ماهه، شرایط برگزیدگان برای ادامه بهره‌مندی از طرح را (مطابق تبصره ۴ ماده ۴) بررسی می‌کند و در صورت نیاز به تغییر، موضوع را به صندوق اعلام می‌دارد.

۸-۸. بنیاد ملی، سایر تسهیلات را مطابق بند «ب» ماده ۴ به برگزیدگان اعطا می‌کند.

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۳/۰۳
شماره: ۱۵۹۱۰۰۲۰۴۴۱۰
پوست:

تبصره: به منظور اجرای هرچه دقیق تر طرح و اطلاع از شرایط و اظهارات متقاضیان، لازم است هر یک از مؤسسه‌های علمی کشور همکاری حداکثری را با دبیرخانه اجرایی طرح داشته باشند.

ماده ۹: نظارت و ارزیابی

کمیسیون راهبری، وظیفه نظارت بر حسن اجرای این شیوه‌نامه و ارزیابی نتایج آن را بر عهده دارند و لازم است پس از پایان سال تحصیلی، گزارشی از اجرای شیوه‌نامه را به رئیس بنیاد ملی ارسال کنند.

ماده ۱۰: تفسیر مفاد و موارد خاص

تشخیص موارد خاص بر عهده کمیسیون راهبری و تصمیم‌گیری در خصوص آن‌ها توسط رئیس بنیاد ملی انجام می‌شود.

ماده ۱۱: تصویب و اجرا

این شیوه‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، یازده ماده و پانزده تبصره در دو نسخه هم‌ارزش در تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۴ به تصویب معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور و رئیس بنیاد ملی رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجرا است. این شیوه‌نامه به مدت دو سال دارای اعتبار بوده که در صورت وجود منابع و تایید رئیس بنیاد ملی قابل تمدید است.

حسین افشین
معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
رئیس‌جمهور و رئیس بنیاد ملی نخبگان

پیوست

جدول تسهیلات انتظامی بند ماده ۳ شیوه نامه به برگزیدگان طرح

ردیف	عنوان اعتبارات تسهیلات	سقف اعتبارات تسهیلات	توضیحات
۱	کسب‌وکار تولیدسازی	۳۰ × (بیان پایه)	از اول مهرماه سال مسئولیت تا پایان شهریورماه سال پس از آن، می‌تواند شامل کسب‌وکار توان‌مندی آموزشی، توانمندی مهارتی و کارآفرینی، کسب‌وکار تولیدی مسئولیت‌شناسی و حل مسئله، بهره‌مندی از محضر دانشمندان حوزه‌های مرتبط با تحصیل، ارتقاءات امکانات علمی، اجرای پایان‌نامه، رساله، شرکت در مجامع علمی داخلی، استفاده از تسهیلات شبکه آزمایشگاهی و شرکت در رویدادهای رقابتی مستمع‌محور (طرح شهید بابایی) باشد.
۲	کسب‌وکار شرکت در مجامع علمی خارجی	یکبار ۲۰ × (بیان پایه)	از اول مهرماه سال مسئولیت تا پایان شهریورماه سال پس از آن.
۳	کسب‌وکار انعام به	۳۰ × (بیان پایه) برای دانشجویان مجرد	از اول مهرماه سال مسئولیت تا پایان شهریورماه سال پس از آن (نقطه)

صفحه ۷ از ۷

فرصت مطالعاتی داخلی	۲۰ * (مبلغ پایه) برای دانشجویان متأهل برای بازه ۹ ماهه (در بازه زمانی کونانتر به نسبت کاهش می یابد)	یکتبار در طی تحصیل.
۴	کمیسیون هزینه اعزام به فرصت مطالعاتی خارجی ۱۵۰ * (مبلغ پایه) برای دانشجویان مجرد و ۲۵۰ * (مبلغ پایه) برای دانشجویان متأهل با همراهی همسر در صورت همراهی فرزندان، به ازای هر فرزند: ۲۵ * (مبلغ پایه) (علاوه بر مبلغ فوق)	از اول مهرماه سال مشمولیت تا پایان سفر، در صورتی که پذیرش از مؤسسه مقصد، تا پیش از پایان شهریورماه سال پس از آن دریافت شده و تاریخ اعزام، پیش از پایان دی ماه سال پس از آن باشد (نقطه یکتبار در طی تحصیل).
۵	مجموع خروج از کشور بدون سپردن وثیقه نظاموتیته	از اول مهرماه سال مشمولیت تا پایان شهریورماه سال پس از آن برای شرکت در مجامع علمی و تا پایان دی ماه سال پس از آن برای شرکت در دوره فرصت مطالعاتی.
۶	بهره‌مندی از تسهیلات نظام وظیفه بنیاد	--
۷	تسهیلات فرهنگی - مذهبی	مطابق رویه‌های موجود در بنیاد ملی

* مبلغ پایه در هر سال از سوی کمیسیون راهبری تعیین می‌شود.